

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 1/1999 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av 12 § bibliotekslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 1999 propositionen med förslag till lag om ändring av 12 § bibliotekslagen (RP 54/1999 rd) till kulturutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Erkki Norbäck, undervisningsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i bibliotekslagen. Vinstmedel från tippning och penninglotterier skall till utgången av 2000 kunna användas för statsandelar för bibliotekens driftkostnader och anläggningsprojekt som avses i lagen samt för statsunderstöd till biblioteken.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2000.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av motiveringen till propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet förslaget behövligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen med följande anmärkningar.

I budgetpropositionen för 2000 uppskattar regeringen att vinstmedlen från tippning och penninglotterier kommer att inbringa 2 251,5 miljoner mark år 2000. Dessutom beräknas 18,5 miljoner mark flyta in i form av amortering och räntor på lån som tidigare beviljats av vinstmedel. I budgetpropositionen föreslår regeringen

att 456,0 miljoner mark av vinstmedel skall ges ut till stödjande av idrott, 116,8 miljoner mark till stödjande av ungdomsfostringsarbete, 443,7 miljoner mark till främjande av vetenskapen och 1 253,5 miljoner mark till främjande av konsten.

På grund av besparingarna i statsfinanserna har en allt snabbare ökande andel av vinstmedlen från tippningen sedan 1994 använts till finansiering av de lagstadgade statsandelarna till biblioteken. Enligt budgetpropositionen uppgår beloppet till 20 procent av de tippningsvinstmedel som kommer att delas ut 2000. Av hela anslaget till statsandelar för biblioteken består

453,763 miljoner mark av vinstmedel från tippning och 22,752 miljoner mark av allmänna budgetmedel.

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 1999 förutsatte riksdagen att det tidigare förfarandet återinförs när det statsfinansiella läget tillåter, det vill säga att de lagfästa statsandelar som på senare år har finansierats med tippningsvinstmedel i stället täcks med allmänna budgetmedel.

När det statsfinansiella läget förbättras måste tippnings- och penninglotterivinstmedel återigen användas för de syften som nämns i lotterilagen, det vill säga idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsfostran. Det förfarande som berott på det svåra statsfinansiella läget bör gradvis undanröjas, anser utskottet. Det är nödvändigt att regeringen lägger upp en plan inklusive tidsschema för avvecklingen av det nuvarande förfarandet.

Vidare påpekar utskottet att regeringen i budgetpropositionen räknar med att intäkterna från tippningsvinstmedlen på sikt kommer att öka lika mycket som den genomsnittliga tillväxten, dvs. med 3,5 procent. Det är ett högt ställt mål, för enligt vad utskottet har erfarit ligger intäkterna i år på ungefär samma nivå som i fjol. Om in-

täktsmålet för i år skall kunna nås måste sannolikt utjämningsfonden tillgripas. Det i sin tur innebär att tillväxtnivån i själva verket är högre än 3,5 procent. Hela den förväntade ökningen av vinstmedlen från tippningen har använts till att finansiera budgetbundna utgifter. Förmånstagar- na enligt lotterilagen har således ingen nytta av ökningen.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår kultur- utskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att riksdagen godkänner ett uttalande (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen lägger upp en plan för hur de lagfästa statsandelar som nu finansieras med tippnings- och penninglotterivinstmedel återigen kan täckas med allmänna budgetmedel.

Helsingfors den 7 oktober 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kaarina Dromberg /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
Tapio Karjalainen /sd
Tanja Karpela /cent
Jyrki Katainen /saml
Inkeri Kerola /cent
Ossi Korteniemi /cent
Irina Krohn /gröna

Lauri Kähkönen /sd
Margareta Pietikäinen /sv
Osmo Puhakka /cent
Säde Tahvanainen /sd
Irja Tulonen /saml
Unto Valpas /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd
suppl. Raija Vahasalo /saml (delvis).